

Протокол № 3
засідання Бюро з забезпечення якості вищої освіти та
освітньої діяльності біолого-екологічного факультету
від 30.01.2026 р.

ПРИСУТНІ: доц. І.М. Кофан, доц. О.А. Дрегваль, доц. Т.І. Юсипіва, доц. М.В. Шульман, доц. О.Д. Скорик, ас. П.О. Корженевська, студенти: гр. БП-23-1 В.В. Мамрієнко, гр. БХ-21-1 М.В. Савчук, гр. БГ-21-1 В.О. Пилипчук, гр. БН-21-1 Є.А. Болгова, гр. БЕ-23-1 Я.А. Паскар.

СЛУХАЛИ: звіт про результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо ефективності навчання, задоволення від отриманих результатів, впевненості в можливості застосовувати отримані практичні навички та знання у майбутній професійній діяльності для забезпечення високої якості освітнього процесу; аналіз та оцінювання фахового та наукового рівня науково-педагогічних працівників БЕФ за результатами опитування здобувачів вищої освіти всіх рівнів; про організацію зустрічей та анкетування стейкхолдерів, запрошення для співбесід зі студентами випускників минулих років та потенційних роботодавців.

ВИСТУПИЛИ:

Доц. Дрегваль О.А. доповіла про результати анкетування здобувачів **I (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 162 (G21) Біотехнології та біоінженерія** у I семестрі 2025-2026 н. р. В анкетуванні взяли участь 34 студенти (73 % контингенту). Високий рівень показника якості мали 55,5 % викладачів, вище середнього – 30,5 %, середній рівень – 14 %. Найвищими балами студенти оцінювали пункти анкет щодо презентації дисципліни на початку занять та коректного поводження зі студентами, найменшими – щодо застосування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо- чи відеороликів, анімаційних роликів тощо). В усіх анкетах була негативна відповідь стосовно хабарництва.

На питання «Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?» були відповіді: *«Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював дійсно доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу», «Якісне викладання матеріалу та вільне володіння ним», «Підтримка контакту з аудиторією», «Пояснення лабораторної роботи з детальним обговоренням», «Те, як пояснювали задачі», «Дуже цікаве та зрозуміле викладання важкого матеріалу», «Методика викладання матеріалу», «Високоінформативні заняття».*

На питання «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» в основному були відповіді від студентів I курсу щодо складності матеріалу, що викладався, його пояснення (*«Пояснення у прямому етері від руки, а не тільки на фото», «Щоб дошка під час запису пари також була»*), розкладу занять (*«Дві пари поспіль трохи утомляють»*) та недостатнього контакту з викладачем.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються на I (бакалаврському) рівні освіти за спеціальністю **091 (E1) Біологія та біохімія (091 Біологія) ОП**

«Мікробіологія та вірусологія» взяли участь 24 студенти (72 %). Високий рівень показника якості мали 74,5 % викладачів, вище середнього – 17 %, середній рівень – 8,5 %. Найвищими балами оцінювалися пункти анкети щодо вільного володіння матеріалом, презентації дисципліни, проведення занять державною мовою, нижчі бали – застосування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійних засобів навчання. В усіх анкетах негативна відповідь щодо хабаря. Більшість відгуків щодо викладання дисциплін позитивні. Студенти відмічали, що їм сподобалося: *«Матеріал, який буде потрібен для майбутньої професії»*, *«Матеріал був відносно легким, пояснення викладача надали можливість повністю його зрозуміти, найбільше сподобалося те, що теоретичних відомостей було рівно стільки, скільки і практичних занять, гарний ілюстративний матеріал, під час захисту робіт майже не виникало труднощів»*, *«Чіткість, ясність і простота викладеного матеріалу, пунктуальність і ввічливість викладача»*, *«Приємна атмосфера занять»*, *«Сподобалося дізнаватися про нове зрозумілою мовою»*, *«Викладач завжди додавав роз'яснювальні коментарі до самостійних робіт, чітко і послідовно викладав матеріал, детально пояснював складні теми»*, *«Обізнаність викладача»*, *«Мені стали більш зрозумілими ті теми, які я не могла опанувати за час шкільного навчання, завдяки зрозумілому викладанню, наданню необхідного матеріалу викладачем»*, *«Показ відеороликів, пов'язаних з матеріалом»*, *«Вивчення теоретичного матеріалу супроводжувалося детальними поясненнями, ілюстративним матеріалом»*, *«Метод викладання на звичайних прикладах, що легко було зрозуміти»*, *«Якісне та логічне викладення матеріалу, підтримка контакту з аудиторією»*, *«Методика викладання матеріалу»*, *«Уважне ставлення викладача до студентів»*.

На питання *«Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?»* – писали: *«На мою думку, вивчення даної дисципліни є цілком задовільним і не потребує додаткових змін»*, *«Хотілося б відвідувати практичні заняття»*, *«Надавати більше теоретичного матеріалу до практичних робіт»*, *«Змінити послідовність занять, так як лекції і лабораторні трохи не збігалися за матеріалом»*. Щодо фізкультури була одна відповідь від студентки щодо великої складності завдань *«як для звичайних студентів біологічного факультету»* і скарга на погане самопочуття після заняття.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **G21 Біотехнології та біоінженерія II (магістерського) рівня освіти** взяли участь 9 студентів (69 %). Шість дисциплін оцінені високим показником якості, одна – вище середнього. Найвищі бали отримали пункти анкет щодо забезпечення дисципліни методичними матеріалами, коректного поводження зі студентами та викладання дисциплін державною мовою. Найнижчими балами – застосування інтерактивних форм проведення занять та використання мультимедійних засобів навчання. В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабаря. Коментарів щодо викладання дисциплін здобувачі не надавали.

Пропозиції кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології:

- Приділити більшу увагу використанню віртуальної дошки під час пояснення матеріалу; продовжити осучаснення освітнього процесу через активне впровадження тренінгових технологій навчання,

проведення майстер класів, використання цифрових інструментів для створення навчального контенту дисциплін.

- Модернізувати дисципліну «Фізичне виховання та здоровий спосіб життя»: зменшити важкість фізичних вправ та приділити більше увагу бесідам про здоровий спосіб життя, профілактику гіподинамії, корекцію постави тощо.

Доц. Шульман М. В. Анкетування студентів спеціальності **101/Е2. Екологія, ОП «Екологія»** було виконано відносно контингенту здобувачів **трьох рівнів підготовки: бакалавра** (1–4 років навчання) – опрацьовано 123 анкети, **магістра** (1 року навчання) – 18 анкет та **аспіранта** (1–2 років навчання) – 7 анкет.

Результати анкетування студентів **спеціальності 101/Е2. Екологія, ОП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня** освіти. Загальний середній бал оцінки предметів, які викладачі кафедри біорізноманіття та екології викладали для бакалаврів-екологів, склав 95,45 бали (52 анкети). Виявлено, що найвищий рейтинг серед предметів, які викладали НПП кафедри наступні: Екологія людини, Технології аналізу екологічної інформації, Заповідна справа та охорона біорізноманіття, Техноекологія, Біологічні основи екології (зоологічний аспект), Організація та управління в природоохоронній діяльності та дисципліна Урбоекологія (100 балів), Фауна міст (99,75 бали), Екологія рослин (97 балів), Радіоекологія (95,6 бали) та Вступ до фаху (94,8 балів). Дещо нижчими, але високими балами, студенти оцінили викладання таких дисциплін: Екологічне ґрунтознавство – 86,75 бали, Основи екології – 87 балів, Біологічні основи екології (ботаніка) і Степове лісознавство – по 85 балів.

Серед критеріїв, які отримали найвищі бали викладачі кафедри біорізноманіття та екології (в середньому в 4,8-5,0 бали) такі: «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень», «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики», «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (авторський підручник/ посібник/конспект тощо)», «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури тощо», «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)», «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу».

Високу середню оцінку на рівні 4,7-4,5 балів отримали наступні критерії: «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем», «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо»,

«Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)».

Відгуки щодо дисциплін, які читають викладачі кафедри біорізноманіття та екології – позитивні. В коментарях відзначаються: гарна подача інформації, та приклади життєвих ситуацій на практичних та лабораторних заняттях; структурована та цікава інформація; обговорення рішень під різними кутами; кожне заняття проводилося з візуальною презентацією матеріалу, що дуже допомагало як в засвоєнні матеріалу, так і в подальшому опрацюванні, окрім теорії, викладач показував та розказував про практичну сторону, наводив приклади з життя та як отримані навички можна використовувати на практиці.

Негативні відгуки відсутні, у якості пропозиції наявний такий коментар: надавати трошки більшу конкретику для практичних робіт – які моменти обов'язково потрібно вказувати, а які ні. В усіх анкетах надано негативну відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»

Аналіз результатів анкетування дисциплін, що викладалися на ОП Екологія викладачами інших кафедр БЕФ: Загальна середня оцінка дисциплін, які читалися екологам викладачами з інших кафедр БЕФ склала 94,88 балів (28 анкет).

Максимальну оцінку (100 балів) отримала дисципліна Фітодизайн в приватному озелененні (викл. Алексєєва А.А.), Декоративна та комерційна акваріумістика (лекції), викл. Єсіпова Н.Б. – 93,27 балів і Декоративна та комерційна акваріумістика (лаб.з.), викл. Єрух М.М. – 91,36 балів.

Аналіз результатів анкетування загальних дисциплін, що викладалися на ОП Екологія викладачами інших факультетів ДНУ: Загальний середній бал предметів, які читалися екологам викладачами з інших факультетів ДНУ склав 87,82 балів. Найвищі показники отримали такі критерії оцінювання: «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)» – 4,8 б., «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень» та «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики» – 4,7 б.

Найнижчі бали студенти надали критеріям: «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)» – 4,3 бали, «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» – 4,1 бали.

Найвищі показники отримали наступні дисципліни: Геологія та біогеохімія, викл. Суматохіна І.М. – 98,5 балів. Фізична культура, викл. Агалаков В.С. – 98 балів. Фізика, викл. Рябцев С.І. – 97,5 балів. Нерелігійні вчення і культу, викл. Талько Т.М. – 97 балів, Загальна хімія, викл. Денисенко Т.О. – 94,3 бали.

Дещо нижчі показники отримали дисципліни: Психологія особистісного зростання, викл. Учитель І.Б. – 89,8 балів. Інформаційно комунікаційні технології, викл. Степанова Н.І. – 88 балів.

Найнижчі бали отримали такі дисципліни: Фізична культура, викл. Коваленко Є.В. – 56 балів. Іноземна мова (англ.), викл. Осадча О.В. – 78,3 балів.

У коментарях, залишених студентами щодо дисциплін:

Інформаційно комунікаційні технології, викл. Степанова Н.І. зазначено *«сподобалося дуже робити колективну презентацію», «Сподобалося навчатися користуватись комп'ютерними програмами та застосовувати ІКТ на практиці».*

Загальна хімія, викл. Денисенко Т.О. – *«сподобалося, що заняття поєднували теорію з лабораторними дослідями, а викладач пояснював матеріал доступно».*

Психологія особистісного зростання, викл. Учитель І.Б. – *«Хотілося, щоб була можливість обговорювати теми, або більш реалістичні ситуації».*

Результати анкетування студентів **спеціальності Е2 Екологія, ОП «Екологія» другого (магістерського) рівня** освіти. Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися магістрам-екологам викладачами кафедри біорізноманіття та екології склав 84,56 балів (18 анкет).

Від магістрів-екологів отримали високі оцінки такі предмети: Управління та планування в екології – 95,67 балів, Принципи розробки інноваційних проєктів в екології – 94,75 балів і Методологія та організація наукових досліджень – 92,7 балів. Деяко нижчі бали отримали: Новітні принципи та методи захисту навколишнього середовища – 83,5 балів, Іноземна мова професійного спілкування, викл. Осадча О.В. – 83,25 бали, Екологічне інспектування та стратегічна екологічна оцінка – 78 балів, Оцінка ландшафтного і біологічного різноманіття – 75,5 балів і Методи обробки та інтерпретації екологічної інформації – 71,5 балів.

Результати анкетування здобувачів **третього (освітньо-наукового) рівня освіти Е2 Екологія (ОНП Екологія)**. Аспіранти на рівні 100 балів оцінили викладання всіх дисциплін, які читалися викладачами кафедри біорізноманіття та екології: Просторова екологія, Роль тварин у біогеоценозах і Методологія вирішення регіональних проблем в міжнародному контексті. Отже, загальний середній бал оцінки предметів, які читалися аспірантам викладачами кафедри склав 100 б. (7 анкет).

Оцінювання викладання дисциплін, які читаються викладачами інших факультетів ДНУ: Академічне письмо та спілкування іноземною мовою (англійська), викл. Гурко О.В., Філософія та наукова етика, викл. Павлова Т.С. та Інноваційно-дослідницька діяльність, викл. Рябцев С.І.

Анкетування студентів **спеціальності 091/Е1 Біологія та біохімія ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн»** було виконано відносно контингенту здобувачів **рівня підготовки бакалавр** (2-го та 4-го років навчання), опрацьовано 14 анкет.

Опитування, що включали викладацький склад кафедри біорізноманіття та екології показали наступні результати. Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися бакалаврам викладачами кафедри склав 91,93 бали.

Предметами з найвищим рейтингом, які читалися викладачами кафедр студентам рівня підготовки бакалавра виявилися наступні: Фітодизайн та зелена архітектура отримали від студентів 100 балів, Фітодизайн в приватному озелененні – 98,89 балів, Історія садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну – 98,33 балів, Біологія лікарських рослин – 97,92 балів, Ґрунтова зоологія – 97,33 балів, Ботанічні сади і дендропарки України та світу – 95,75 балів,

Морфологія, систематика та фізіологія рослин – 93,5 балів, Генетика – 92,7 балів, Проектування ландшафтного середовища – 91 бал, Перспектива і композиція в ландшафтному дизайні – 90,5 балів,

Дещо нижчі бали студенти надали таким дисциплінам: Сучасні технології садово-паркового дизайну – 87,33 балів, Фауна міст – 82,75 балів і Теорія еволюції – 82,00 бали та Морфологія, фізіологія і систематика рослин – 79 балів.

Викладачі кафедри біорізноманіття та екології отримали найвищі бали (в середньому в 4,9-5,0 бали) за усіма критеріями, крім двох, які оцінені на рівні 4,7-4,5 балів: «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (авторський підручник/ посібник/конспект тощо)» та «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)».

Відгуки щодо дисциплін, які читають викладачами кафедри біорізноманіття та екології – позитивні. В коментарях відзначаються: сподобалося застосування здобутих знань на практичних і розробка власного проекту; гарні презентації і ввічливе спілкування зі студентами; гарні презентації і стиль викладання матеріалу; гарне подача матеріалу й наведені приклади; цікаві методи залучення студентів до обговорення теми заняття; цікава доповідь матеріалу лекції, багато гарних презентацій, детальний розгляд теми, цікаві практичні завдання; розмова з вчителем, дискусії.

Анкетування студентів **спеціальності Н1 Агрономія ОП «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня освіти (1 рік навчання)**, опрацьовано 21 анкета.

Опитування, що включали викладацький склад кафедри біорізноманіття та екології показали наступні результати: Загальний середній бал оцінки предметів, які читалися бакалаврам склав 100 балів (6 анкет).

Предметами з найвищим рейтингом виявилися наступні: Зоологія, Ботаніка та Фітопаразитологія – 100 балів. Отже, всі критерії оцінювання в анкетах отримали найвищі показники – 5 балів.

Відгуки щодо дисциплін які читалися викладачами кафедри біорізноманіття та екології – позитивні. В коментарях відзначаються: цікава доповідь матеріалу лекції; викладач знає свій предмет.

Негативні відгуки відсутні.

В усіх анкетах надано негативну відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»

Аналіз результатів анкетування загальних дисциплін, що викладалися на ОП «Захист і карантин рослин» викладачами інших факультетів ДНУ. Загальний середній бал предметів, які читалися студентам викладачами з інших факультетів ДНУ склав 88,64 балів (15 анкет). Найвищі показники отримали такі критерії оцінювання: «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)» – 4,93 б., «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу» – 4,86 б., «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем» – 4,81 б., «Викладачем були чітко

визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання» та «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)» – 4,74 б.

Найнижчі бали студенти надали критеріям: «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався» – 4,45 б. та «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (авторський підручник/ посібник/конспект лекцій/методичні вказівки тощо)» – 4,6 балів.

Найвищі показники отримали наступні дисципліни: Фізична культура, викл. Агалаков В.С. – 98 б., Інформаційні та комунікаційні технології, викл. Степанова Н.І. – 95 б., Інформаційні та комунікаційні технології, викл. Лисиця Н.М. – 90,5 б., Загальна хімія з основами аналітичної хімії, викл. Маторіна К.В. – 90 б. Дещо нижчі показники отримали дисципліни: Вища математика, викл. Борщ В.Л. – 86 б., Загальна хімія з основами аналітичної хімії, викл. Саєвич О.В. – 83 б., Органічна хімія, викл. Аніщенко А.О. – 78 б.

У коментарях, залишених студентами щодо дисциплін зазначено: Фізична культура, викл. Агалаков В.С. – *«Виконав завдання – отримав бали. Все чесно та прозоро»*, Вища математика, викл. Борщ В.Л. – *«Викладач завжди був на зв'язку і відповідав на запитання стільки разів, скільки це було потрібно. Якісно викладав матеріал і достойно оцінював роботи»*, Загальна хімія з основами аналітичної хімії, викл. Саєвич О.В. – *«В мене якийсь час не було зв'язку і викладач завжди відносився з розумінням і допомогою»*.

Доц. Т.І. Юсупіва: Кафедрою фізіології та інтродукції рослин було проведено анкетування здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським, 1–4 курси), другим (магістерським, 1 курс) та третім (освітньо-науковим, 1–2 курси) рівнями освіти спеціальностей 014.05/А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) та 091/Е1 Біологія, було отримано та опрацьовано 94 анкети.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **014.05/А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) I (бакалаврського) рівня** освіти взяли участь 32 студенти (65%). Більшість здобувачів вищої освіти (69%) відповіли, що відвідали понад 50% занять. Респонденти мали різні рівні успішності, більшість їх зазначили, що мають середній бал 90–100 або 75–89.

За результатами анкетування здобувачів освіти всі викладачі випускової кафедри фізіології та інтродукції рослин (100%) мають високий рівень показника якості викладання дисциплін. Діапазон значень ПЯ у відповідях на питання анкети – від 4 до 5 балів, в середньому 4,7–4,9. Найнижчі показники зафіксовано для відповідей на питання 7 і 8 («Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» та «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання»).

В усіх анкетах була відповідь «Ні» на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється

анкета?». Всі респонденти відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою.

Серед дисциплін, які викладають НПП кафедри фізіології та інтродукції рослин, найвищі 100 балів від здобувачів освіти отримали такі ОК, як: Методика викладання біології у закладах середньої освіти (доц. Т.В. Легостаєва), Методика навчання основ здоров'я (доц. І.М. Кофан), Методологічні основи навчання загальної біології в школі (доц. І.М. Кофан., ст. викл. А.А. Алексеєва), Генетика (доц. Т.І. Юсипіва), а також ВК, зокрема Класне керівництво (доц. І.М. Кофан), Фітодизайн та зелена архітектура (доц. А.М. Кабар., ст. викл. А.А. Алексеєва), Педагогічні прийоми роботи на цифрових платформах в сучасній освіті (доц. І.М. Кофан, доц. Т.І. Юсипіва), Оранжерейне та промислове квітництво (проф. Ю.В. Лихолат), Ботанічні сади і дендропарки України та світу (проф. Ю.В. Лихолат, доц. А.М. Кабар) та ін.

На питання: «Що сподобалося?» більшість студентів старших курсів відповідали коротко, як-от: «Все», «Все сподобалося», «В принципі все добре» чи «Було дуже цікаво», проте здобувачі освіти I курсу поставилися до завдання серйозніше і надали ґрунтовні відповіді, зокрема з ОК Анатомія та фізіологія рослин такі: «Мені сподобалася інтонація викладача, чітка й структурована подача матеріалу, доступні пояснення та логічне розкриття тем, що допомогло краще зрозуміти анатомію рослин», «Гарний педагог, все гарно пояснює», «Було цікаво бачити, як теорія пов'язана з реальними процесами росту рослин», «Мені сподобалося, що на лабораторних роботах з фізіології рослин усе було зрозуміло, завдання пояснювалися чітко, а практичні дослідження допомагали краще зрозуміти процеси, що відбуваються в рослинах», «Повністю задоволений роботою викладача, позитивно вражений». Хоча окремі студенти III–IV курсів також відзначали сильні сторони викладачів, для прикладу з ОК Методика викладання біології у закладах середньої освіти: «Спілкування та бажання викладача дати студентам як найбільше»; з ОК Методика навчання основ здоров'я: «Те що викладач ставився дуже добре та викладав зайняття чітко та професійно. Навіть децю взяла собі на замітку»; з ОК Теорія еволюції: «Якісна підготовка до екзамену з дисципліни та АЕ у вигляді розбору тестів і детальних пояснень. Можливість знайти компроміс у ситуаціях, коли немає змоги відвідувати заняття з особистих причин, але є можливість виконувати завдання», «Викладач йде на поступки, проходить тести з нами, дає можливість перескласти чи підвищити бали», з ВК Педагогічні прийоми роботи на цифрових платформах в сучасній освіті: «Ставлення викладача, мінімум теорії – максимум практики, можливість знайти компроміс у різноманітних ситуаціях», «Спосіб подання навчального матеріалу, ретельне відпрацювання практичних навичок».

На питання: «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» студенти відповідали: «Я б нічого не змінювала», «Мені всього вистачало під час викладання дисципліни, і нічого не потрібно змінювати», «Нічого міняти не потрібно – викладання було повним і зрозумілим», «Нічого, все було чудово» тощо. Деякі студенти висували пропозиції на кшталт «Зменшити обсяг навантаження лекційним матеріалом», а здобувачка IV курсу для багатьох дисциплін написала: «Надання друкованих лекцій в електронному форматі, оскільки не у всіх студентів є змога переслухати заняття», хоча слід зазначити,

що викладачі кафедри надають конспекти лекцій/опорні конспекти/ презентації в команди Тімс.

Серед НПП інших кафедр біолого-екологічного факультету 92% мають високий рівень показника якості і 8% – вищий за середній. Діапазон відповідей на питання анкети був від 4,4 до 5 балів, в середньому 4,7–4,9. Найнижчі показники якості зафіксовано для відповідей на питання 6, 7 і 8. В усіх анкетах була відповідь «Ні» на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?». Всі студенти одноголосно відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою.

Серед дисциплін, які викладають НПП інших кафедр БЕФ, найвищі бали від здобувачів освіти отримали такі ОК, як: Історія біології (доц. Т.Ю. Лихолат – 100), Фізіологічні адаптації дітей шкільного віку (проф. О.В. Севериновська – 99,6), Ботаніка (доц. О.І. Лісовець – 99,6, доц. Н.Б. Єсіпова – 98,3), Загальна мікробіологія та вірусологія (доц. В.Г. Гаврилук – 97,9), Загальна цитологія та гістологія (ас. П.О. Корженевська – 97,7, доц. І.В. Дрегваль – 91,7), Біологія індивідуального розвитку (доц. Т.С. Шарамок – 90).

На питання: «Що сподобалося?» відповіді студентів були такі: «*Все*», «*Все сподобалося*», «*Під час лабораторних робіт з ботаніки найбільше сподобалося вивчення водоростей та інших груп рослин, їх будови, різноманіття й характерних ознак на практичних заняттях*» (ОК Ботаніка), «*Під час вивчення цитології та гістології найбільше сподобалося розбиратися в мікроскопічній будові клітин і тканин та усвідомлювати, як їх структура пов'язана з функціями*» (ОК Загальна цитологія та гістологія), «*Найбільше сподобалося вивчення мікроорганізмів і вірусів, їх будови, властивостей та методів дослідження, а також поєднання теорії з практичними заняттями*» (ОК Загальна мікробіологія та вірусологія), «*Лекції з біології індивідуального розвитку виділяються зрозумілими поясненнями, послідовним викладом матеріалу, наочними схемами та прикладами, що допомагають легко засвоювати складні процеси розвитку організмів*», «*Дуже задоволений, сподобалося все та бажання навчатися*» (ОК Біологія індивідуального розвитку), «*Подача матеріалу, приклади з життя та практичність отриманої інформації на лекціях*», «*Виконання різноманітних завдань на лекціях для кращого засвоєння матеріалу, мінімум теорії – максимум практики. Викладач, у разі потреби, завжди йде на компроміс, якщо немає змоги відвідувати заняття, але є можливість виконувати завдання*» (ОК Фізіологічні адаптації дітей шкільного віку), «*Надзвичайно цікавий курс. Легке, просте та цікаве подання інформації. Чудове відчуття гумору викладача*» (ВК Астробіологія) та ін.

Пропозицій щодо покращення викладання надано не було, студенти відзначали, що їх все влаштовує: «*Цілком задоволений тим, що є*», «*Нічого не треба змінювати*» тощо.

Показники якості викладання дисциплін НПП інших факультетів оцінені студентами як високий (76,2%) і вищий за середній (23,8%). Діапазон значень ПЯ у відповідях на питання анкети – від 3,67 до 5 балів, в середньому 4,5–4,8. Найнижчі показники якості зафіксовано для відповідей на питання 6, 7 і 8, у деяких 5 (Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її

отримання – ОК Загальна хімія, доценти Т.О. Денисенко, К.А. Плясовська) і 10 (Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу – НПП Коваленко Є.В.). В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва.

Серед дисциплін, які викладають НПП інших факультетів, найвищі бали від здобувачів освіти отримали такі ОК, як: Інформаційні та комунікаційні технології (доц. О.В. Магас – 100), Іноземна мова (доц. О.Н. Крайняк – 100, доц. О.В. Осадча – 98), Загальна хімія (доц. К.А. Плясовська – 98), Методика виховної роботи в сучасній школі (ст. викл. А.О. Криворотько – 100, доц. Н.В. Зимівець – 96,5), Основи інклюзивної освіти (доц. Я.Ю. Чигріна – 96,5), Педагогіка (доц. Н.В. Зимівець – 95,6), а найнижчі – Фізична культура (доц. Є.В. Коваленко – 72,9), Інформаційні та комунікаційні технології (доц. О.В. Трофімов – 82).

На питання: «Що сподобалося?» студенти писали: «Найбільше сподобалося виконання лабораторних робіт, під час яких можна було на практиці закріпити теоретичні знання», «Матеріал подавався логічно й послідовно, а теоретичні знання можна було застосовувати на практиці» (ОК Загальна хімія), «Під час вивчення педагогіки сподобалося те, що вдалося повторити й узагальнити матеріал для себе, краще усвідомити основні педагогічні поняття та підходи» (ОК Педагогіка), «Дисципліна сприяла розвитку логічного мислення та навичок роботи з комп'ютерними програмами» (ОК Інформаційні та комунікаційні технології), «Матеріал подавався логічно й послідовно, а теоретичні знання можна було застосовувати на практиці», «Розуміння і лояльність» (ОК Вища математика), «Заняття сприяли підтриманню фізичної форми та формуванню навичок здорового способу життя» (ОК Фізичне виховання та здоровий спосіб життя, доц. В.С. Агалаков) та ін.

На питання: «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» студенти відповідали: «Нічого», «Все влаштовує», «Все добре».

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **A4.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» II (магістерського) рівня** освіти взяли участь 3 (60 %) осіб. Всі дисципліни отримали високі показники якості (100). Всі пункти анкети були оцінені в 5 балів. В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва. Коментарі щодо викладання дисциплін відсутні.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **091/E1 Біологія та біохімія, ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн» I (бакалаврського) рівня** освіти взяли участь 13 студентів (77%) I та III курсів. Більшість здобувачів вищої освіти (70%) відповіли, що відвідали понад 50% занять. Переважна більшість анкетованих зазначили, що мають середній бал 90–100 або 75–89.

За результатами анкетування здобувачів освіти викладачі випускової кафедри фізіології та інтродукції рослин мають високий (92,8%) та вищий за середній (7,2%) рівні показника якості викладання дисциплін. Діапазон оцінювання у відповідях на питання анкети – від 4 до 5 балів, в середньому 4,6–4,8. Найнижчі показники зафіксовано для критеріїв 6, 7, 8, 9. В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва та стверджувальна щодо викладання дисциплін державною мовою.

Найвищі бали від здобувачів отримали наступні дисципліни: ВК Біологія лікарських рослин (доц. Т.В. Легостаєва – 98), ОК Морфологія, систематика та фізіологія рослин (ст. викл. А.А. Алексєєва – 93,5), Генетика (доц. Т.І. Юсипіва – 92,7), ОК Перспектива і композиція в ландшафтному дизайні (проф. І.О. Зайцева – 90,5

Відповіді на питання: «Що сподобалося?» наступні: *«Все зрозуміло пояснювалось»* (ОК Морфологія, фізіологія і систематика рослин), *«Цікава дисципліна!»*, *«Цікаві практичні заняття»* (ОК Теоретичні основи паркобудування та озеленення міст). Деякі коментарі є доволі ґрунтовні, як-от з ОК Біологічні основи квітництва та газоноведення: *«Чудове ставлення до студентів, чітка та ясна розповідь про матеріал який вивчається»*; з ВК Ботанічні сади і дендропарки України та світу: *«Цікавий виклад навчального матеріалу, наведення прикладів з власного життя, можливість знайти компроміс у будь-яких ситуаціях»* та ін.

На питання: «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» студенти відповідали: *«Нічого»*, *«Нічого міняти не потрібно – викладання було повним і зрозумілим»* тощо. Деякі студенти висували пропозиції, зокрема щодо ВК Ботанічні сади і дендропарки України та світу отримано такий коментар *«Детальніше пояснення системи та критеріїв оцінювання»* (доц. А.М. Кабар).

Серед НПП інших кафедр БЕФ 80% мають високий рівень показника якості і 20% – вищий за середній. Діапазон відповідей на питання анкети був від 3,2 до 5 балів, в середньому 4,5–4,6. В усіх анкетах була відповідь «Ні» на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?». Всі студенти відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою.

Найвищі ПЯ зафіксовано для таких ОК: Біотехнологія (доц. І.М. Зубарева – 95,5), Загальна мікробіологія та вірусологія (доц. В.Г. Гаврилюк – 97,9), Загальна цитологія та гістологія (ас. П.О. Корженевська – 97,7, доц. І.В. Дрегваль – 91,7), Молекулярна біологія (проф. Г.О. Ушакова – 97,2, доц. О.Д. Скорик – 96,8, доц. Н.В. Курагіна – 91,8), Біорізноманіття тваринного світу (проф. О.М. Кунах – 93,5), Біологія індивідуального розвитку (доц. Т.С. Шарамок – 90).

Щодо якості викладання дисциплін переважна більшість – позитивні, деякі детальні, для прикладу з ОК Біорізноманіття тваринного світу: *«Чудове ставлення до студентів, матеріал який вивчали, домашні завдання у простому форматі, все чудово»*, з ОК Диверсикологія та аналіз біорізноманіття: *«Корисні навички для майбутньої дослідницької роботи»*, Молекулярна біологія *«Якість подання матеріалу та його відомості»*, ВК Новітні біотехнології в сучасному житті людини: *«Подання матеріалу та самий матеріал дисципліни»*, *«Питання від викладача»*.

На питання: «Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?» переважна більшість студентів або не надали відповідь, або писали *«Нічого»*. Деякі студенти висували пропозиції, зокрема *«Більше конкретики до ЛР та надання необхідного матеріалу до них, для можливості його виконання»* (ОК Диверсикологія та аналіз біорізноманіття, доц. В.В. Бригадиренко), *«Надання*

друкованих лекцій в електронному форматі» (ОК Молекулярна біологія, проф. Г.О. Ушакова).

Показники якості викладання дисциплін НПП інших факультетів оцінені студентами як високі (75%) та вищі за середні (25%). Діапазон значень у відповідях на питання анкети – від 3,88 до 5 балів, в середньому 4,4–4,7. Найнижчі показники якості зафіксовано для відповідей на питання 7 і 8, у деяких 5 (Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання – ОК Загальна хімія, доц. Т.О. Денисенко). В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва.

Дисципліни, які викладають НПП інших факультетів, отримали такі бали: Загальна хімія (доц. Т.О. Денисенко – 89,5), Вища математика (доц. В.В. Борщ – 87,6), Інформаційні та комунікаційні технології (доц. Н.І. Степанова – 87,6), Фізична культура (доц. В.С. Агалаков – 83).

На питання: «Що сподобалося?» студенти писали: «*Повага до кожного*», «*Залучення до творчих завдань, участі в заходах, змаганнях*», «*Виконання різноманітних вправ та завдань*» (ОК Фізкультура, доц. В.С. Агалаков), «*Зрозуміле пояснення матеріалу*» (ОК Вища математика), «*Матеріал подавався логічно й послідовно, а теоретичні знання можна було застосовувати на практиці*» (ОК Загальна хімія), «*Дисципліна сприяла розвитку логічного мислення та навичок роботи з комп'ютерними програмами*» (ОК Інформаційні та комунікаційні технології) та ін. Пропозицій щодо змін у викладанні не надали.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **Е1 Біологія та біохімія, ОП «Біорізноманіття та ландшафтний дизайн» II (магістерського) рівня** освіти взяли участь 3 студенти (60%) I курсу, які відповіли, що відвідали понад 50% занять і зазначили, що мають середній бал 90–100 або 75–89.

За результатами анкетування здобувачів освіти всі викладачі випускової кафедри фізіології та інтродукції рослин (100%) мають високий рівень показника якості викладання дисциплін, випускової кафедри біорізноманіття – високий (50%) і вище середнього (50%). Діапазон оцінювання у відповідях на питання анкети – від 4 до 5 балів, в середньому 4,6–4,8. Найнижчі показники для кожної дисципліни і НПП відрізняються. В усіх анкетах була негативна відповідь щодо хабарництва та стверджувальна щодо викладання дисциплін державною мовою.

Найвищі бали від здобувачів отримали викладачі таких ОК: Просторова структура біосистем (проф. О.М. Кунах – 94,3), Біологічні основи формування декоративних насаджень (проф. Ю.В. Лихолат – 91, ст. викл. А.А. Алексеева – 97,3) та Еволюційно-адаптивні властивості біосистем (проф. Г.О. Ушакова – 91).

Коментарі відсутні.

В анкетуванні здобувачів, що навчаються за спеціальністю **091/Е1 Біологія та біохімія, ОНП «Біологія» III (освітньо-наукового) рівня** освіти взяли участь 6 аспірантів I та II курсів (100%), які відповіли, що відвідали понад 50% занять і зазначили, що мають середній бал 90–100 або 75–89.

За результатами анкетування здобувачів освіти всі викладачі випускової кафедри фізіології та інтродукції рослин (100%) мають високий рівень показника якості викладання дисциплін і отримали від здобувачів освіти 100 балів – це

ВК Фізіологія і генетика адаптогенезу рослин (проф. Ю.В. Лихолат) та ВК Регуляція процесів росту та розвитку рослин (доц. Т.І. Юсипіва).

Всі відгуки респондентів були позитивні, зокрема з ВК Фізіологія і генетика адаптогенезу рослин: *«Викладач підтримував контакт, ясно та логічно викладав матеріал, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень і практики»*, *«Приклади застосування отриманих знань на практиці»*, *«Стиль викладання»*, *«Наочність і доступність»*, з ВК Регуляція процесів росту та розвитку рослин: *«Гнучкість методик викладання»*, *«Загалом, суб'єктивно, найцікавіша для мене дисципліна»*, *«Зв'язок із здобувачами. Зрозуміле пояснення складного матеріалу»*, *«Викладач підтримував контакт, ясно та логічно викладав його, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень і практики»*. При цьому було висунуто пропозицію посилити практичну складову за рахунок збільшення кількості занять *«Бажано більше практичних занять»* (ВК Регуляція процесів росту та розвитку рослин).

Серед НПП інших кафедр ДНУ 75% мають високий рівень показника якості і 25% – вищий за середній. Найвищі бали від здобувачів отримали викладачі таких дисциплін: ОК Системний аналіз в біології (доц. Н.О. Хромих – 98,5), ОК Філософія та наукова етика (проф. Т.С. Павлова – 95,5), ОК Іноземна мова (проф. О.В. Гурко – 95,5), найнижчий рейтинговий бал – з ОК Інноваційно-дослідницька діяльність (проф. С.І. Рябцев – 80).

Більшість питань анкети оцінено в 5 балів, лише критерій 8 (*«Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)»*) – 4,5 б., крім дисципліни Інноваційно-дослідницька діяльність, з якої здобувачі низько оцінили практично всі критерії (крім 6 і 8), а найнижчі бали поставили на питання анкети 3 і 7 (*«Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики»*, *«Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо»*). В усіх анкетах була відповідь «Ні» на питання *«Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»*. Всі респонденти відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою.

На питання: *«Що сподобалося?»* студенти писали: з ОК Іноземна мова: *«Професіоналізм та висока кваліфікація викладача, атмосфера та форма роботи на заняттях»*, *«Логічне та послідовне викладення матеріалу. Практичні завдання»*, з ОК Філософія та наукова етика: *«Атмосфера та форма роботи на заняттях»*, *«Логічність, легкість та доступність матеріалу. Багато практики»*, з ОК Інноваційно-дослідницька діяльність *«Наочність та чіткість викладення інформації»*, *«Логічність викладення матеріалу»*, з ОК Системний аналіз в біології: *«Викладач підтримував контакт, ясно та логічно викладав його, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень і практики»*, *«Використання найновішого доступного наукового матеріалу»*, *«Інтерактивність навчання»*.

На питання: *«Що, на Вашу думку, можна було б змінити під час вивчення дисципліни?»* переважна більшість здобувачів освітньо-наукового рівня або не

надали відповідь, або писали «Нічого», «Все чудово. Влаштовує», «Нічого. Все класно», «Не маю пропозицій», «Все супер». Проте щодо окремих дисциплін висунуто пропозиції, зокрема «Я погано сприймаю лише на слух, тому було б непогано частіше демонструвати презентації та інший наочний матеріал» (ОК Філософія та наукова етика, проф. Т.С. Павлова), «Додати різноманітні інтерактивні форми проведення занять», «Більше практичних та інтерактивних завдань. А так, все чудово» (ОК Інноваційно-дослідницька діяльність, проф. С.І. Рябцев).

Пропозиції від кафедри фізіології та інтродукції рослин:

- змінити співвідношення лекційних і лабораторних занять з вибірових дисциплін для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, збільшивши кількість лабораторних занять, відповідно до пропозицій, які написали в анкетах здобувачі ступеню PhD;

- розробка програмного забезпечення для автоматичної обробки результатів анкетування – 3 факультети готують програмістів, відтак можна запропонувати таке завдання здобувачам відповідних спеціальностей для курсової чи дипломної роботи;

- корегування окремих питань анкети: на нашу думку, є сенс створити окремі анкети для лекторів і НПП, які ведуть практичні й лабораторні заняття, оскільки питання щодо надання конспектів лекцій, методичних матеріалів тощо є некоректним для викладачів-практиків – навчально методичне забезпечення дисципліни покладається на лектора;

- створення окремих форм-опитувальників для викладачів-лекторів і практиків.

Доц. О.Д. Скорик проаналізувала результати анкетування студентів, які навчаються за спеціальностями **091 «Біологія» / «Біологія та біохімія» (ОПП «Біохімія та фізіологія»**, студенти 3 та 4 курсу, **бакалаврський рівень освіти**) та **E1 «Біологія та біохімія» (ОПП «Біохімія та фізіологія»**, **магістерський рівень**).

Опитування студентів було анонімним. Анкетування пройшло 60% студентів. Здобувачі вищої освіти (100%) відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня викладання практично всіх дисциплін оцінили максимальною кількістю балів (за 5-бальною системою у 5 балів та за 100-бальною системою оцінка викладання усіх дисциплін становила 100 балів). Одна дисципліна отримала оцінку 60 балів – Методологія та організація наукових досліджень.

Відповідно і за всіма пунктами дисципліни отримали максимальну оцінку за виключенням дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», тобто такі пункти, як: «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами», «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення,

тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо», «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу», «Ваша загальна оцінка роботи викладача з цієї дисципліни», «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався», «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував матеріали, що відображають сучасний стан наукових досліджень», «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики», «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання», «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)», «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем» – у 5 балів.

На питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?» всі відповіли «Ні».

На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни» були такі коментарі: «Цікавість виготовлення деяких продуктів», «Все дуже цікаво», «Доступність викладення матеріалу, доброзичливість», «Детальні пояснення», «Все цікаво», «Все було добре», «Відкритість та доброзичливість викладача, постійне обговорення актуальних питань, постійна допомога під час курсу».

Серед недоліків дистанційного навчання анкетах нічого не відмічали, за виключенням однієї дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», де було зауваження «використовувати сучасну літературу, підтримувати контакт із студентами».

Узагальнена оцінка, яку дали здобувачі вищої освіти по всім пунктам анкетування викладачам кафедри біохімії та фізіології становить 5. Рейтинг для усіх викладачів складав 100 балів. Слід зазначити меншу активність здобувачів вищої освіти.

Ас. П.О. Корженевська проаналізувала результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **091/E1 Біологія та біохімія, ОП «Системна біологія та гідробіоресурси» першого (бакалаврського) рівня**. Переважна більшість здобувачів вищої освіти (близько 90%) відповіли, що відвідували більше 50% занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні, є вище середнього (від 85 та вище).

В усіх анкетах була негативна відповідь на запитання щодо наявності корупційних проявів. Усі здобувачі зазначили, що викладання здійснювалося державною мовою.

Аналіз анкетування показав, що більшість викладачів мають високий (85%) та вище середнього (8%) показник якості, 7% – середній.

На питання «Що найбільше сподобалось?» здобувачі зазначали: «Пояснення та цікаві презентації», «Цікавий матеріал», «Високий рівень комунікації», «Практичні та лекційні заняття на високому рівні».

На питання «Що, на Вашу думку, треба змінити?» більшість студентів вказали, що їх усе влаштовує. Серед пропозицій: чіткі критерії оцінювання, структурованість завдань, використання єдиної платформи.

100% здобувачів ознайомлені з поняттям академічної доброчесності, поінформовані про процедури її дотримання та знають про використання антиплагіатних систем. 80% здобувачів вважають систему оцінювання об'єктивною.

Проаналізовано результати анкетування здобувачів, що навчаються за спеціальністю **Е1 Біологія та біохімія, ОП «Системна біологія та гідробіоресурси»** другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Здобувачі демонструють високий рівень залученості до освітнього процесу, середній бал успішності становить 85 і вище. Порушень академічної доброчесності не зафіксовано. Викладання здійснюється державною мовою.

Більшість викладачів мають високий рівень якості організації освітньої діяльності (85-100 б.). Здобувачі відзначили високий рівень викладання, сучасні методи навчання, практичну спрямованість та наукову складову дисциплін.

Серед пропозицій: удосконалення системи оцінювання, розширення вибіркових дисциплін, розвиток міждисциплінарності.

100% здобувачів обізнані з принципами академічної доброчесності та підтримують освітні заходи у цьому напрямку.

Проаналізовано результати анкетування здобувачів спеціальності **091/Е1 Біологія та біохімія, ОНП «Біологія»** третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Аспіранти характеризуються високим рівнем залученості до освітнього та наукового процесу. Рівень якості викладання дисциплін оцінено як високий (до 100 балів). Здобувачі відзначили високий рівень наукової підготовки, актуальність дисциплін та їх зв'язок із науковими дослідженнями.

Серед пропозицій: розширення міжнародної співпраці, доступ до наукових баз даних, розвиток публікаційної активності.

Академічна доброчесність повністю дотримується.

Доц. Дрегваль О.А. наголосила про необхідність організувати анкетування стейкхолдерів, а також зустрічей здобувачів факультету з випускниками минулих років та потенційними роботодавцями з метою отримання зворотного зв'язку щодо підготовки студентів та їх відповідності вимогам ринку праці.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти до відома результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо ефективності навчання, рівня задоволеності отриманими результатами, а також впевненості у можливості застосування набутих практичних навичок та знань у майбутній професійній діяльності.

2. Використати результати опитування здобувачів вищої освіти всіх рівнів для подальшого вдосконалення професійного та наукового рівня науково-педагогічних працівників БЕФ.

3. Організувати та провести зустрічі зі стейкхолдерами, запланувати анкетування роботодавців щодо змісту освітніх програм та підготовленості випускників, а також залучити випускників минулих років та потенційних роботодавців для співбесід зі студентами.

Головуюча на засіданні,
Голова із забезпечення якості вищої
освіти та освітньої діяльності біолого-
екологічного факультету,
канд. біол. наук, доцентка

Оксана ДРЕГВАЛЬ

Секретарка засідання,
доцентка кафедри фізіології та
інтродукції рослин,
канд. біол. наук, доцентка

Тетяна ЮСИПВА